

Epikürcülük ve Stoacılık

Epiküros: M.Ö 340 ile M.Ö 270 arasında yaşamıştır. Helenistik dönem düşünürlerindendir. Sisam adasında doğmuştur. Aristoteles'in ölümünden sonra kurulan Stoacılık ve Epikürcülük şeklindeki iki okuldan birinin kurucusudur. Ahlak felsefesinin ve bilgiye olan yaklaşımında kuşkuculuk olarak özetlenebilen düşüncesi M.S. dördüncü yüzyıla kadar etkisini sürdürmüştür. **Atomsal Evren düşünürlerinden ders almıştır.**

Epiküros'un Ahlak felsefesinin ana düşüncesi, mutluluk, amacı, insanın mutluluğa giden yolunu araştırmaktır. İnsan, Tanrı ve ölüm korkusundan kurtulmalıdır. Bunun için kuruntular ve önyargılardan arınmak gereklidir. **Epiküros, ruh konusundada maddesel olarak açıklamıştır.** İnsan ruhu maddesel niteliğe sahiptir, başka şekilde varolamaz. **Ruhun dört öğeden oluştuğunu ifade etmiştir: Ateş, nefes, hava ve tanımlanamayan dördüncü bir öğe.** Bunlardan ilk üçü bedensel parçayı oluşturur, dördüncü ise ruhsal parçayı oluşturur. İnsan öldüğünde bu öğeler birlikteliklerini yitirirler. Böylece ölümsüzlük yada yeniden dirilme diye birşey yoktur. Epiküros'un bu konudaki sözü etkileyicidir: **"Ölümden korkmak anlamsızdır. Çünkü yaşadığımız sürece ölüm yoktur. Ölüm geldiğinde ise biz yokuz."**

Stoacılar, hiç kimsenin kendisine ilişkin olayların tümünü denetleyemeyeceğine, en mutlu kişilerin başlarına iyi ve kötü ne gelirse gelsin, bundan etkilenmeyen kişiler olduğuna inanırlardı. İlk Stoacılar, Stoa'da toplanarak felsefe, inanç ve yaşama ilişkin düşüncelerini tartışırlardı. Bu akımın kurucusu M.Ö. 310 yıllarında yaşamış olan Kıbrıslı Zenon'du.

Zenon, bir insanın zenginlik, mutluluk ve sağlığa, erdemle ulaşabileceğine inanıyordu.

Pilinius İtalya'nın Como şehrinde M.S 23 yılında doğmuştur. Roma'da eğitim görmüştür. Güzel sanatlar tarihini ele alan eserleriyle sanat tarihçileri tarafından tanınmaktadır. Bilim dünyası ise onu **Naturalis Historia (Doğa Araştırmaları)** adlı eseriyle tanımaktadır.

Bu eserde: Evren, İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi, Zooloji ve Botanik konuları işlenmiştir.

Menelaus M.S 70 ve M.S 140 yılları arasında, İskenderiye'de yaşamış, matematik, astronomi ve fizik çalışmaları yapmış Yunanlı bir bilim adamıdır. **Yay uzunluklarının ölçülmesi ve küre yüzeyine çizilen üçgenlerle ilgili altı ciltten oluşan eseri vardır.** Küresel üçgenlerin iç açılarının toplamının, düzlemsel üçgenlerden farklı olarak, 180° den büyük, küçük veya eşit olabileceğini belirterek, bunu kanıtlayan ilk bilim adamıdır.

Diophantos, M.S. 214 ile M.S. 298 yılları arasında İskenderiye'de yaşamış ünlü matematikçidir. M.S üçüncü yüzyılda Roma toplumu bilimsel gerileme dönemini yaşarken ayrıcalıklı bir bilim adamı olmuştur. **Yazdığı Aritmetik kitabının içerisinde bir bölümü cebire ayırarak ilk kez cebirsel ifadeleri yazarken sembolleri kullanmıştır.**

Batlamyus, M.S. 85 ile M.S. 165 yılları arasında, İskenderiye'de yaşamış olan **Batlamyus (Yunanca adıyla Klaudyos Ptolemaios),** astronomi, matematik, coğrafya, optik dallarında çalışmalar yapmıştır. Fakat en çok anstronomi alanındaki çalışmalarıyla tanınmıştır.

Batlamyus, Almagest isimli eserinde, dünyayı çevreleyen gökyüzü ile ilgili olguları tanıtmak için gereken geometrik bilgileri vermektedir. **Aristoteles fiziğini** baz alan bu kitapta, evren küre şeklinde olup, yerküre bu evrenin merkezinde hareketsiz durmaktadır.

Batlamyus coğrafya ile ilgili çalışmalarını Coğrafya isimli eserinde toplamıştır. **Bu kitabın içeriği matematiksel coğrafya olarak isimlendirilebilir.** Kristof Kolomb'un içinde bulunduğu bir çok kaşifin bu kitaptan yararlandığı söylenir. Bu kitapta, iklim, doğal bitki örtüsü gibi fiziki coğrafya ile ilgili bilgiler yoktur.

Kristof Kolomb'a Batı'dan Doğu'ya giderek tekrar Batı'ya ulaşma cesaretini Coğrafya kitabı vermiştir. Ve böylece Amerika'nın keşfedilmesi mümkün olmuştur.

İyi bir Optik araştırmacısıda olan **Batlamyus,** Heron'un gözden çıkan ışınların cisimleri aydınaltarak görülebilir hale getirmesi düşüncesini benimsemiştir.

Strabon, M.Ö 64 ile M.S 24 yılları arasında Amasya'da yaşamış ve coğrafya konusunda çalışmıştır. Anadolu ve çevresinde yaptığı gezile sırasında edindiği bilgileri onyed bölümden oluşan **Coğrafya** isimli kitabında toplamıştır.

Lucretius, M.Ö. 95 ile M.Ö. 55 yılları arasında yaşamış ve Sisam adasında doğmuş, Atomsal Evren Kuramının yanısıra Stoacılık ile Epikürcülük düşünce akımlarını benimsemiş Roma dönemi düşünürüdür. En önemli eseri **De Rerum Natura'da (Varlıkların Doğası Üzerine),** varlıkların nasıl oluştuğunu araştırarak, varlığı madde ve boşluk olmak üzere iki parçaya

ayırarak, bunlardan maddenin atomlardan meydana geldiğini ifade etmiştir. Duyum, yani hissetme, duyumu oluşturan nesnelerden çıkan atomların duyu organlarına ulaşmasıyla gerçekleşir.

Milada yakın yıllarda yaşamış olan Celcus, tıp alanında çalışmıştır. Aynı zamanda döneminin ünlü bir hatibidir. Sekiz ciltten oluşan De Re Medica (Tıbbi Konular Hakkında) isimli bir tıp kitabı yazmıştır.

Galenos, M.S.120 ile M.S. 200 yılları arasında İskenderiye'de yaşamış ve onaltıncı yüzyıla kadar Avrupa'da etkisini sürdürmüş önemli bir tıp adamıdır. Anatomi ve fizyoloji alanında çalışmalar yapmış, kendinden önceki çalışmalardan yararlanarak iyi bir sentez oluşturmuştur.

On üçüncü yüzyılda yaşamış olan Müslüman hekimlerden İbn-i Nefis, ölü insan vücudu üzerinde çalışarak, kalbin içerisinde iki karıncı arasında delikler olmadığını kanıtlamış ve böylece Galenos'un kan dolaşımı düşüncesini çürütmüştür.

Dioscorides Anadolu'daki Anavarza (Kozan)'da yaşamıştır. Materia Medica'da (Tıbbi Bitkiler) hakkında kısa bilgiler vererek bunların nerelerde bulundukları ve hangi hastalıklara iyi geldikleri konusunda bilgiler vermiştir. Dioscorides'in verdiği bitki adlarının çoğu bugün kullanılmaktadır.

Vitruvius, M.Ö. 80 ile M.Ö. 15 yıllarında yaşamıştır. Roma döneminin en önemli mühendis ve mimarıdır. En önemli eseri De Architecture Libri Decem (Mimarlık Üzerine On Kitap) Orta Çağ sonu ve Rönesans dönemi mimarları, hatta on sekizinci yüzyıl İngiliz mimarisini de derinden etkilemiştir.

De Architecture Libri Decem (Mimarlık Üzerine On Kitap) eserinde tanımladığı Vitruvius Adam figürü olup, Leonardo Da Vinci tarafından 1487'de çizilmiştir.

Varro, Ansiklopedi yazarlarının ilklerinden olan Varro M.Ö 116 ile M.Ö 27 yılları arasında yaşamıştır. Hastalıkların gözle görülemeyecek kadar küçük varlıklar tarafından bulaştıklarını ifade etmiştir. Havada, suda yüzen bu hayvancıklar insanların ağız ve burnundan vucuda girmek suretiyle tehlikeli hastalıklara yakalanmaya neden oluyordı.

Varro ayrıca Julius Caesar'ın kütüphanesindeki kitapların düzenlenmesinde çalışmıştır.

Roma Uygarlığı etkileyici teknolojilerin geliştirildiği bir dönem olmasına karşın yenilikçi ve ilerlemeci kabul edilmez.

Roma mimarisi usluu bakımından klasik Yunan mimarisiyle iç içedir.

Thermae: Sağlık koşulları açısından büyük gelişmeler kaydeden Romada hamamlara verilen isim.

Cloaca Maxima : Roma evlerinde tuvalet, boru ile boşaltım tesisatı içeren karmaşık kanalizasyon sisteminin adıdır.

Roma Döneminde Kullanılan Teknikler: Beton Kullanımı, Cam Üfleme, Mozaik

Romalıların en başarılı oldukları bilim alanı : TIP